

Avizul Comitetului Economic și Social European privind contribuția politicii regionale la creșterea inteligentă în Europa 2020

COM(2010) 553 final

(2011/C 318/13)

Raportor: **dl Carmelo CEDRONE**

La 20 octombrie 2010, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Contribuția politicii regionale la creșterea inteligentă în Europa 2020

COM(2010) 553 final.

Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 24 iunie 2011.

În cea de-a 473-a sesiune plenară, care a avut loc la 13 și 14 iulie 2011 (ședința din 14 iulie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 114 voturi pentru, 6 voturi împotriva și 9 abțineri.

1. Concluzii

1.1 Comitetul este de acord cu faptul că, pentru a putea face față provocărilor prezente și viitoare, UE trebuie să includă creșterea inteligentă în Strategia Europa 2020. O mare parte a Europei nu are probleme numai sub aspectul creșterii lente și al lipsei cercetării, dezvoltării și inovării, ci se vede confruntată și cu alte dificultăți, cum ar fi rata ridicată a șomajului, în special printre tineri, chestiunile sociale, sărăcia și integrarea, cei care abandonează școala înainte de a fi dobândit destule cunoștințe pentru a căpăta un loc de muncă, schimbările demografice și restricțiile bugetare.

1.2 Politica de coeziune a apărut din nevoia de a apăra modelul social european, în care liberei concurențe și economiei de piață li se adaugă obiective de solidaritate și de promovare a unor priorități specifice de dezvoltare economică, socială și teritorială, după cum prevede articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

1.3 Comitetul este de acord cu faptul că politica regională reprezintă un instrument esențial de punere în aplicare a Strategiei Europa 2020, deoarece îndeplinirea cu succes a obiectivelor acesteia va depinde în mare măsură de deciziile care vor fi luate la nivel local și regional, după cum a afirmat comisarul Johannes Hahn.⁽¹⁾

1.4 Comitetul Economic și Social European consideră că unul dintre cele mai importante obiective ale politicii de coeziune economică, socială și teritorială – aceasta este referința „corectă” atunci când Comisia menționează creșterea inteligentă în contextul Strategiei Europa 2020⁽²⁾ – trebuie să

rămână acela de a promova dezvoltarea armonioasă a întregii Uniuni, în special prin reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni, pentru ca acestea să se integreze pe deplin în spațiul comunitar.

1.5 CESE salută și apreciază intenția Comisiei de promovare a „inovării în toate regiunile”, fără dispersia resurselor, „asigurând, în același timp, complementaritatea între sprijinul UE, național și regional pentru inovare, cercetare și dezvoltare (C&D)”, dar consideră că finanțarea cercetării ar trebui să se facă din toate celelalte fonduri, nu numai din cele de coeziune.

1.6 Comunicarea Comisiei privind contribuția politicii regionale la creșterea inteligentă trebuie privită ca o completare a inițiativei emblematică „O Uniune a inovării” și ca un apel la demararea procesului de intensificare a investițiilor în inovare, fără să se mai aștepte viitoarea perioadă de programare financiară, în care Strategia Europa 2020 va reprezenta fără îndoială o prioritate pentru fondurile de coeziune.⁽³⁾

1.7 Comitetul se declară preocupat de faptul că politica de coeziune este fragmentată și îndepărtată de obiectivele sale inițiale de finanțare a remedierii dezechilibrelor regionale prin politici sectoriale, obiective confirmate și de Tratatul de la Lisabona. Comitetul consideră că această abordare trebuie să țină seama de mizele, nevoile și de potențialul, adică de datele de plecare ale fiecărei regiuni și ale fiecărui stat membru vizat, și să nu dăuneze coeziunii, nu doar din perspectivă economică, socială și teritorială, ci mai ales politică și culturală.

1.8 CESE consideră că politica propusă de Comisie, de promovare a cercetării și inovării, prezintă o importanță esențială, dar și că trebuie acordată o atenție deosebită specificităților teritoriale atunci când sunt abordate aceste chestiuni.

⁽¹⁾ Cu ocazia lansării de către acesta, în ianuarie, a Comunicării „Contribuția politicii regionale la creșterea durabilă în Europa 2020”, care trebuie de asemenea considerată „creștere inteligentă”.

⁽²⁾ COM(2010) 553 final.

⁽³⁾ Ibid.

Inovarea unui proces de producție poate fi rezultatul unei activități de cercetare desfășurate într-un alt loc și de către alte persoane decât cele care o pun în aplicare, aceasta impunând așadar să se ia în considerare și problemele care țin de transferabilitatea și de reproductibilitatea proceselor de inovare, precum și de diseminarea lor în teritoriu. Comitetul salută încercarea de creare a unei sinergii între politica de coeziune și celelalte politici ale UE, precum și de îmbunătățire a modului de utilizare a FEDER.

1.9 CESE consideră, în acord cu cele precizate în comunicare, că urmărirea obiectivului creșterii inteligente trebuie să se facă pe o structură teritorială proprie, care să aibă la bază cerințele specifice ale sectorului, regiunii, clusterului sau macroregiunii și să fie în legătură cu instituțiile de cercetare și universitățile existente și/sau care au nevoie să fie stimulate, precum și cu întreprinderi locale și rețele de comunicare care să permită ancorarea și dezvoltarea în teritoriu, favorizând specializarea și guvernanta regională.

1.10 CESE consideră de asemenea că politica de coeziune și Strategia Europa 2020 trebuie să facă obiectul unui Consiliu European special; politica de coeziune nu poate trece de la statutul de politică strategică a UE la cel de „cenușăreasă” și nu se poate concepe că ea poate juca de una singură rolul de forță motrice a strategiei.

1.11 Prezentarea acestei propuneri de către Comisie nu trebuie percepută drept o posibilitate de a distribui fără discernământ fonduri, chiar și în regiunile bogate, sub pretextul unui obiectiv „nobil”, ci mai degrabă ca o ocazie de a se ajunge la convergență regională, astfel încât, grație unor indicatori comuni, să poată fi impus un concept european de coeziune prin excelență!

1.12 În același mod, trebuie oferită garanția deplină că fiecare stat membru poate participa la diversele programe europene și trebuie să încurajeze crearea de sinergii între aceste programe, prin simplificarea procedurilor și suprimarea liniilor de separație dintre diferitele direcții generale ale Comisiei, precum și dintre Comisie în ansamblu, statele membre și regiuni, cu conștiința faptului că administrațiile sunt cele aflate în slujba cetățenilor, întreprinderilor și comunităților cărora trebuie să li se ușureze viața, și nu invers.

1.13 Comitetul consideră că Comisia propune pe bună dreptate o abordare generală a inovării, care să nu se limiteze la aspectele tehnice sau tehnologice. Comitetul ar prefera totuși ca Comisia să acorde o atenție mai mare posibilităților practice pe care le au diferitele părți interesate de a utiliza programele de inovare. De exemplu, IMM-urile – dintre care numai unele dispun de cercetători – ar putea beneficia de programe în favoarea inovării. Numeroase IMM-uri se dovedesc într-adevăr inovatoare, dar ele nu folosesc oportunitățile existente sub aspectul obținerii de sprijin prin programele UE, deși acest lucru le-ar fi de mare ajutor. Se impune înlesnirea accesului la capitalul de risc; în acest sens, ar trebui consolidat programul JEREMIE, însă utilizarea acestui instrument nu ar trebui să

devină obligatorie, urmând ca alegerea ca instrument a subvenției, împrumutului sau a unei combinații între cele două, precum și a ariei tematice a cererii, să rămână la latitudinea statelor membre. În acest domeniu este de asemenea necesară o simplificare.

1.14 Un instrument care să servească acestui scop poate fi reprezentat de noile forme de „parteneriat eficient” care constituie PLATFORMA CONSENSULUI și care pot însoți strategia de inovare, cu participarea și concursul tuturor celor interesați, actori publici și privați (inclusiv băncile), având reguli simple, clare și eficiente, pe întreaga durată a proiectelor, și stabilind termene, responsabilități și eventuale sancțiuni.

1.15 Pe lângă aceasta, CESE consideră că ar trebui inversată abordarea actuală a Comisiei, axată mai degrabă pe aspectele formale ale programelor decât pe conținutul acestora, rezultatele obținute trebuind urmărite în primul rând.

1.15.1 Ar fi mai degrabă de dorit un sprijin paralel și concertat, pe bază de analize teritoriale, adus celor doi poli opuși reprezentați de remedierea decalajelor și de inovare.

1.16 CESE regretă existența unor diferențe substanțiale, nu numai între regiuni din state membre diferite, ci și din același stat membru. Aceste diferențe se manifestă și în domeniul C&D și al inovării și fac să fie cu atât mai importantă o politică de coeziune economică, socială și teritorială puternică până în 2020.

1.17 Totodată, CESE observă că statele membre UE se confruntă tot mai mult, la nivel mondial, cu concurența noilor țări industrializate, care se dezvoltă, la rândul lor, rapid în domeniul C&D și al inovării, iar în sectoarele de înaltă tehnologie au preluat deja conducerea.

1.18 CESE salută de aceea faptul că, prin intermediul inițiativei „O Uniune a inovării”, din cadrul Strategiei Europa 2020, și al comunicării privind creșterea inteligentă, Comisia Europeană atrage atenția asupra problemelor și atribuie un rol politicii regionale, având în vedere că înnoirea poate fi favorizată în principal prin măsuri descentralizate; acestea nu-și pot atinge însă scopurile fără ajutor și fără să se aplice pretutindeni același sprijin și aceeași politică.

1.19 CESE este de acord că diferențele dintre regiuni trebuie fructificate și că aceasta presupune să se recurgă la forme cu totul noi de colaborare, care să adune laolaltă toate forțele naționale, regionale și locale.

1.20 CESE consideră că punerea unui accent mai puternic pe organizarea inovatoare a muncii este conformă cu politica de creștere inteligentă și cu elaborarea de strategii de specializare inteligentă ⁽⁴⁾. În avizul său – SC/034 „**Organizarea inovatoare a muncii ca sursă de productivitate și de locuri de muncă de calitate**” – Comitetul subliniază că organizarea inovatoare a muncii ocupă o poziție centrală în cadrul Strategiei Europa 2020. CESE recomandă Comisiei să lanseze un proiect-pilot privind organizarea inovatoare a muncii, în contextul inițiativei emblematică „O Uniune a inovării”.

1.21 Comitetul salută planificarea de către Comisie pentru anul viitor a unui program mai amplu de cercetare privind sectorul public și inovarea socială. CESE este de acord cu introducerea unui tablou de bord privind inovarea în sectorul public, cu lansarea unor proiecte pilot în domeniul inovării sociale în Europa care să fie de folos inovatorilor în domeniul social, precum și cu propunerile de inovare socială în programele din cadrul Fondului social european. CESE este de acord și cu nevoia implicării organizațiilor societății civile. Toate aceste inițiative pot fi considerate un mijloc de impulsare a creșterii inteligente.

1.22 CESE sprijină ideea formulării de strategii de specializare inteligentă de către entitățile locale și regionale, în funcție de cerințele lor specifice și ținând seama de nivelul de dezvoltare al propriului teritoriu. Pentru anumite regiuni, creșterea inteligentă presupune în continuare dezvoltarea infrastructurii de bază (telecomunicații, energie sau tratarea apei).

1.23 Politica regională, în special finanțarea regională europeană, este esențială pentru obținerea unei creșteri inteligente și pentru încurajarea și sprijinirea guvernelor naționale și regionale în sensul elaborării de strategii de specializare inteligentă, prin care regiunile vor putea să își identifice atuurile.

1.24 După cum se arată în comunicarea Comisiei, concentrarea resurselor asupra unui număr limitat de activități va asigura o utilizare mai eficientă a fondurilor și va contribui la creșterea nivelului investițiilor private, cu condiția ca sectoarele prioritare de activitate și de investiții să fie stabilite de autoritățile locale potrivite, împreună cu partenerii acestora din economie și din societatea civilă.

1.25 În concluzie, obiectivele Strategiei Europa 2020 concordă cu cele ale politicii de coeziune. Mulțumită structurii sale unice de guvernare pe mai multe niveluri, politica de coeziune poate furniza stimulente și ajutoare concrete pentru a garanta asumarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 la nivel

⁽⁴⁾ Rapoarte recente au arătat că în Danemarca spitalele și-au sporit eficiența (a crescut numărul operațiilor) iar angajații sunt mai mulțumiți de serviciul lor, în ciuda reducerilor bugetare și de personal. Ceea ce s-a schimbat sunt metodele de lucru, medicilor interzicându-li-se în anumite cazuri să își ia un al doilea serviciu, iar pacienților acordându-li-se mai multă atenție. Rapoartele indică faptul că și pacienții sunt mai mulțumiți, concluzia fiind că nu trebuie să ne mulțumim cu reducerea bugetelor, fiind necesare în schimb alte metode de lucru și altă organizare a muncii.

local și regional, interregional și macroregional. Însă cadrului instituțional al punerii lor în aplicare îi lipsesc elementele financiare și juridice comune, care s-ar putea transforma, prin interacțiune, în factori de sporire a eficienței.

1.25.1 S-ar impune așadar instituirea unei cooperări consolidate, în vederea îndeplinirii obiectivelor menționate.

2. Propuneri

2.1 Definiții: există numeroase definiții ale inovării. Însă pentru proiectul „O Uniune a inovării”, ea înseamnă o schimbare care accelerează și îmbunătățește felul în care concepem, dezvoltăm, producem și avem acces la noi produse, procese industriale și servicii. O schimbare care creează mai multe locuri de muncă, îmbunătățesc viața oamenilor și construiesc societăți mai bune și mai ecologice. Comitetul este în favoarea acestei definiții mai ales pentru că ea acoperă nenumărate sectoare de politică.

2.1.1 În același timp, definiția indică faptul că multe direcții generale ale Comisiei Europene trebuie să se implice în inovare și în coeziunea socială, economică și teritorială și că toate fondurile europene trebuie să contribuie la dezvoltare.

2.2 **Punerea în comun a resurselor:** CESE consideră că, pentru a atinge obiectivul transformării inovării regionale într-un instrument care să poată „elibera potențialul de creștere al UE”, trebuie să se utilizeze și alte resurse ale UE, cum ar fi de exemplu PAC – cel puțin în ceea ce privește investițiile destinate inovării și creșterii inteligente în sectorul agricol – și Fondul Social European. În plus, instrumentele financiare europene trebuie să coexiste în sinergie cu cele naționale și regionale. În plus, fiecare stat membru trebuie să poată beneficia pe deplin de oportunitățile oferite de instrumentele financiare ale UE, în acest domeniu fiind de asemenea necesară o simplificare.

2.3 **Alegerea priorităților:** CESE consideră că ar trebui să se precizeze care sunt tipurile de inovare, cu menținerea celor regionale, și să se opteze pentru anumite programe, sectoare relevante (cum ar fi dezvoltarea durabilă, energia, mediul, transporturile etc.) și regiuni implicate, luând în considerare mizele, nevoile și potențialul fiecăreia, adică datele lor de plecare, înclinația către antreprenariat a acestora, condițiile de cercetare și capacitățile lor de renovare a instalațiilor și de conversie a producției. Trebuie încurajate legăturile dintre macroregiuni și lăsată de o parte politica „de toate pentru toți”. Prioritățile trebuie alese în urma consultării, la toate nivelurile, dintre autoritățile publice, sectorul privat și societatea civilă organizată.

2.4 **Cunoașterea, comunicarea și informarea:** diseminarea și împărtășirea experiențelor pozitive între sectoarele și teritoriile interesate este esențială, motiv pentru care este nevoie de o strategie adecvată de comunicare și de informare, care să fie inclusă direct în programele Comisiei.

2.5 **Formarea:** acesta este un alt instrument fundamental care trebuie utilizat în vederea îndeplinirii obiectivelor pe care Comisia și le-a stabilit prin intermediul comunicării. Favorizarea diseminării culturii inovării s-ar dovedi foarte utilă, în special pentru tineri. Pe lângă aceasta, CESE consideră că prin el s-ar facilita utilizarea fondurilor, s-ar reduce reziduurile pasive și s-ar evita risipa, astfel încât să se ajungă la excelență în folosirea fondurilor, sprijinind guvernanta la nivel teritorial.

2.6 **Consolidarea parteneriatului:** în opinia CESE, ar trebui privilegiate programele și proiectele elaborate direct de asociațiile IMM-urilor sau de centrele de cercetare existente, împreună cu reprezentanții lucrătorilor și ai actorilor societății civile interesați, și cu implicarea autorităților locale. Parteneriatul, practicat ca metodă la toate nivelurile, constituie o valoare adăugată foarte importantă, fapt pentru care trebuie acordată prioritate proiectelor elaborate conform acestei proceduri. Acest lucru ar ajuta foarte mult și **guvernanța la nivel teritorial**.

2.7 **Evaluarea rezultatelor:** acesta trebuie să fie un imperativ susținut fără ezitare de către Comisie. În acest scop trebuie să se elaboreze parametri și sisteme comune de evaluare a rezultatelor, atât pentru inovare, cât și pentru cercetare (un obiectiv prioritar al Comisiei și al UE). Trebuie de asemenea prevăzute forme alternative de intervenție, în cazul regiunilor sau zonelor care nu se dovedesc la înălțime sau care nu absorb fondurile, de către statele membre sau de Comisie, care ar trebui să dirijeze acest proces.

2.8 Trebuie încurajată **colaborarea public-privat**, inclusiv printr-un sistem mixt de finanțare în cazul programelor deosebit de importante sau de un interes deosebit, atât în domeniul cercetării, cât și în cel al inovării.

2.9 **Statele membre, Comisia și UE trebuie determinate** să acționeze cu mai multă hotărâre și nu trebuie să renunțe la rolul lor, din motivele enunțate în mai multe rânduri. Se impune favorizarea proiectelor interregionale, care au o logică și o sferă de acțiune europeană, iar Comisia trebuie să joace din nou un rol orientativ, inclusiv în etapa de elaborare, de execuție și, în special, în cea de evaluare a rezultatelor.

2.10 **Încurajarea îndrumării și consilierii:** CESE consideră că IMM-urile, în special microîntreprinderile, care nu au cercetători și experți printre angajați, au nevoie, pentru a compensa această deficiență, să aibă ușor acces la servicii de îndrumare și consiliere performante și adaptate. Comitetul solicită o politică de sprijinire a acțiunilor organizațiilor intermediare, în vederea încurajării activităților acestora de îndrumare și consiliere, în special prin intermediul unor contracte privind obiective regionale și prin prevederea unor posturi de consilieri pentru inovare în cadrul acestor organizații intermediare.

2.11 **Clarificarea comunicării:** în opinia CESE, comunicarea trebuie să devină mai simplă și mai clară sub aspectul obiectivelor pe care le stabilește. Abordarea ar trebui inversată, solicitându-se propuneri de jos în sus, cu convingerea că banii trebuie să ia urma ideilor, nu invers.

2.12 **Simplificarea:** simplificarea la toate nivelurile reprezintă un obiectiv preliminar. Trebuie urmărită în permanență o *strategie de simplificare*, în vederea reducerii

termenelor și costurilor, prin elaborarea unui formular unic și după principiul „o singură dată”. De asemenea, trebuie accelerate plățile și facilitate finanțările anticipate pentru întreprinderi, în special IMM-uri. În cele din urmă, trebuie armonizate regulile financiare și efectuat un singur audit, valabil în orice împrejurare.

3. Revizuirea bugetului UE, coeziunea și creșterea inteligentă

3.1 În comunicarea sa privind revizuirea bugetului, Comisia consacră un capitol lung politicii de coeziune, dar rezervă mult mai puțin spațiu PAC, de exemplu, care reprezintă încă 43 % din cheltuielile UE. Partea dedicată coeziunii se intitulează „Creșterea favorabilă incluziunii”, titlu foarte promițător, dar care rămâne să fie pus în practică.

3.2 Subcapitolele abordează absolut toate subiectele: a) Politica de coeziune și Strategia Europa 2020; b) Creșterea concentrării și a coerenței; c) Un cadru strategic comun; d) Un contract privind parteneriatul pentru dezvoltare și investiții; e) Îmbunătățirea calității cheltuielilor. Cu excepția celui din urmă, care este un obiectiv important, celelalte ar fi trebuit deja realizate.

3.3 CESE salută efortul și propunerile Comisiei de creare de sinergie între politica de coeziune și celelalte politici ale UE și ale statelor membre, inclusiv sub aspectul anumitor priorități stabilite în Strategia Europa 2020, dar consideră că trebuie să se facă apel la toate resursele, în vederea îndeplinirii obiectivelor *creșterii inteligente*.

3.4 Revizuirea bugetului ar trebui să constituie ocazia armonizării politicii de coeziune, a PAC și a Strategiei Europa 2020, ținându-se seama de Pactul de stabilitate aflat în curs de revizuire, în vederea reanalizării și reorganizării bugetului european și a bugetelor statelor din zona euro (de exemplu, educația și cercetarea nu ar trebui considerate cheltuieli curente).

3.5 **Sprijinirea IMM-urilor** reprezintă o chestiune prioritară pentru reușita propunerii. Acest lucru poate fi realizat prin simplificarea și facilitarea finanțării, printre altele grație unei asigurări de risc în cazul acordării de credite – în concordanță cu principiile enunțate cu ocazia revizuirii *Small Business Act* (SBA) – sau al unei finanțări directe a inovării, alături de o politică de îndrumare și sprijinire. Acest lucru ar putea fi facilitat și prin consolidarea asociațiilor de IMM-uri și de microîntreprinderi, la care să se facă ulterior apel. Alegerea ca instrument a subvenției, împrumutului sau a combinației dintre cele două ar trebui să rămână la latitudinea nivelului decizional corespunzător din statele membre.

4. Observații

4.1 CESE salută acțiunile pe care Comisia urmează să le desfășoare pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor, în special sub aspectul analizelor strategice și al informațiilor privind rezultatele obținute, disponibilizarea capitalului de risc și garanțiile destinate IMM-urilor implicate în inovare, punând la dispoziție resurse pe măsura realităților cu care se confruntă IMM-urile și microîntreprinderile.

4.2 Cele cinci domenii de specializare inteligentă identificate în comunicarea Comisiei par oarecum generale, aparținând unor sectoare și arii de referință foarte diferite între ele. Domeniile nu sunt calibrate pe specificitățile regiunilor, nu prevăd posibile sinergii cu politicile de stimulare a inovării în alte domenii de intervenție a Uniunii (concurență, agricultură, piața internă, mediu și energie, educație etc.) sau din alte programe ale UE (de exemplu, nu se face nicio trimitere la economia socială). De asemenea, nu este prevăzută implicarea partenerilor sociali sau a altor părți interesate din rândul societății civile organizate în definirea și punerea în practică a politicilor din domeniul specializării inteligente.

4.3 Pe de altă parte, nu se face nicio referire la cerința de coordonare a inițiativei europene pentru inovare cu politicile de inovare ale statelor membre, care dispun evident de mai multe resurse și au identificat și inițiat deja programe de cercetare și măsuri în sectoarele în care activitățile de C&D pot fi optimizate. Tot astfel, sunt prea puțin analizate motivele care au împiedicat sau pentru care nu s-a permis utilizarea fondurilor, aceasta fiind **cea mai gravă problemă** dintre toate. În condițiile în care Comisia Europeană nu se zgârcește cu analizele!

4.4 Comisia se gândește cu toate acestea în principal la regiunile mai favorizate, de exemplu atunci când afirmă că unele regiuni pot concura pe plan mondial, în vreme ce altele se străduiesc să ajungă la acest nivel. Aceasta nu înseamnă însă

că alte regiuni sunt rămase cu totul în urmă. Dacă se dorește o rezolvare a acestor decalaje, trebuie ca, în cadrul politicii regionale, să se acorde mai multă atenție dezvoltării regiunilor defavorizate, ceea ce reprezintă, în fond, și obiectivul politicii de coeziune în ansamblul său.

4.5 Totuși, CESE își exprimă preocuparea privind creșterea constantă a decalajelor dintre regiunile bogate și cele sărace din UE, precum și privind faptul că statele UE cele mai vulnerabile economic sunt și cele mai puțin avansate în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării. Din noul tablou de bord reiese totuși că în țările și în regiunile rămase în urmă cel mai mare potențial de creștere se află în acest domeniu.

4.6 Comisia Europeană ar trebui să colaboreze în acest sens cu fiecare stat membru în parte pentru a se ajunge la o politică extinsă de C&D și inovare, evitându-se astfel ca regiunile înstărite să acapareze toate mijloacele și ca împărțirea să devină și mai dezechilibrată la nivel național.

4.7 Comunicarea pregătește terenul pentru utilizarea pe scară mai largă a diferitelor instrumente tehnice ale cercetării pentru a susține inovarea. Este vorba de împrumuturi cu dobândă redusă, de garanții privind împrumuturile și de capital de risc. Grupul BEI este, la rândul lui, una dintre instanțele care ar trebui să primească resurse suplimentare, destinate în mod special IMM-urilor.

Bruxelles, 14 iulie 2011

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON
